

అంటే బాకా, అర్థాజిఫతు (అన్-నా'జిఆత్, 79:6) - అంటే మొదటి సారి శంఖం ఊదటం, అర్థాదిఫహ్ (అన్-నా'జిఆత్, 79:7) అంటే రెండవసారి బాకా ఊదటం. (బు'ఖారీ)

(۱۰۳۲/۳) (لم تتم دراسته) [۱۰] - ۵۵۳۰

وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ قَالَ: ذَكَرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَاحِبَ الصُّورِ وَقَالَ: "عَنْ يَمِينِهِ جِبْرِيلُ عَنْ يَسَارِهِ مِيكَائِيلُ".

5530. (10) [3/1532-అపరిశోధితం]

అబూ స'య్యాద్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) 'బాకా ఊడే వారిని గురించి ప్రస్తావిస్తూ, అతని కుడి ప్రక్క జిబ్రీల్, ఎడమ ప్రక్క మీకాయీల్ ఉంటారు' అని ప్రవచించారు (ర'జీన్)

(۱۰۳۲/۳) (لم تتم دراسته) [۱۱] - ۵۵۳۱

وَعَنْ أَبِي رَزِينِ الْعُقَيْلِيِّ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ يُعْبَدُ اللَّهُ الْخَلْقُ؟ مَا آيَةُ ذَلِكَ فِي خَلْقِهِ؟ قَالَ: "أَمَّا مَرَرْتُ بِوَادِي قَوْمِكَ جُنُبًا ثُمَّ مَرَرْتُ بِهِ يَهْتَرُ خَضِرًا" قُلْتُ: نَعَمْ. قَالَ: "فَإِنَّكَ آيَةُ اللَّهِ فِي خَلْقِهِ (كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى؛ ۲: ۷۳) رَوَاهُمَا رَزِينٌ".

5531. (11) [3/1532-అపరిశోధితం]

అబీ ర'జీన్ 'అఖైలి (ర) కథనం: నేను ప్రవక్త (స)తో, 'ఓ ప్రవక్తా! అల్లాహ్ సృష్టితాలను మరల ఎలా సజీవ పరుస్తాడు?' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త (స), 'నీవెప్పుడైనా కరవు కాలంలో అడవిలోకి వెళ్ళావా?' ఇంకా 'నీ వెప్పుడైనా పచ్చని పంట పొలాలను చూసావా?' అని అడిగారు. నేను, 'అవునన్నాను.' అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'సృష్టితాల్లో దీన్ని గురించి సూచనలు ఉన్నాయి: "అల్లాహ్ (త) అదేవిధంగా మృతులను సజీవపరుస్తాడు," (అల్-బఖరహ్, 2:73) అని అన్నాడు. (ర'జీన్)

=====

۲ - بَابُ الْحَشْرِ

2. సమీకరణ దినం

مُؤَدَّبَاتُ الْبَاقِ الْأَوَّلُ

(۱۰۳۳/۳) (متفق عليه) [۱] - ۵۵۳۲

عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "يُحْشَرُ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى أَرْضٍ بَيْضَاءَ عَفْرَاءَ كَقُرْصَةِ اللَّفْيِ لَيْسَ فِيهَا عِلْمٌ لِأَحَدٍ". مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

5532. (1) [3/1533-విశేషవివరం]

సహల్ బిన్ స'అద్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "తీర్చుదినం నాడు ప్రజలను తెల్లని లేత ఎరుపు మైదా పిండి లాంటి భూమిపై అందరినీ ఒకచోట చేర్చటం జరుగుతుంది. ఆ భూమిపై ఎటువంటి చిహ్నాలు, నిదర్శనాలు ఉండవు. అంటే అంతా బల్లపరుపుగా ఉంటుంది." (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

(۱۰۳۳/۳) (متفق عليه) [۲] - ۵۵۳۳

وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "تَكُونُ الْأَرْضُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ خَبْرَةً وَاحِدَةً يَتَكَفَّوْهَا الْجِبَارُ بِيَدِهِ كَمَا يَتَكَفَّوْهُ أَحَدُكُمْ خَبْرَتُهُ فِي السَّفَرِ زُلًّا لِأَهْلِ الْجَنَّةِ". قَالَتْ رَجُلٌ مِّنَ الْيَهُودِ: فَقَالَ: بَارَكَ الرَّحْمَنُ عَلَيْكَ يَا أَبَا الْقَاسِمِ أَلَا أُخْبِرُكَ بِنَزْلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟ قَالَ: "بَلَى". قَالَ: تَكُونُ الْأَرْضُ خَبْرَةً وَاحِدَةً كَمَا قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. فَظَنَرَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَيْنَا ثُمَّ صَجَكَ حَتَّى بَدَتْ نَوَاجِدُهُ ثُمَّ قَالَ: أَلَا أُخْبِرُكَ بِإِدَامِهِمْ؟ بِالْأَمِّ وَالنَّوْنِ. قَالُوا: وَمَا هَذَا؟ قَالَ: نَوْرٌ وَنَوْنٌ يَأْكُلُ مِنْ زَايِدَةٍ كِبَاهُمَا سَبْعُونَ أَلْفًا. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

5533. (2) [3/1533-విశేషవివరం]

అబూ స'య్యాద్ 'ఖుద్రీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ప్రళయదినం నాడు భూమంతా ఒక రొట్టెలా ఉంటుంది. అల్లాహ్ దాన్ని తన చేతులతో అటూ ఇటూ త్రిప్పుతాడు. మీరు ప్రయాణంలో రొట్టెను అటూ ఇటూ త్రిప్పినట్టు. ఈ రొట్టె స్వర్గవాసులకు ఆతిథ్యంగా ఇవ్వబడుతుంది. ప్రవక్త (స) ఇది చెప్పిన తర్వాత ఒక యూదుడు వచ్చి, "అబుల్ ఖాసిమ్ అల్లాహ్ మీపై శుభశాంతులు అవతరింపజేయుగాక! నేను మీకు చెప్పేదేమిటంటే, తీర్చుదినం నాడు స్వర్గవాసులకు ఆతిథ్యంలో మొదటి విందు ఏముంటుంది?" అనేది. దానికి ప్రవక్త (స) "సరే చెప్పు" అన్నారు. అప్పుడా యూదుడు 'భూమంతా ఒక రొట్టెలా ఉంటుంది,' అని అన్నాడు. అది విని ప్రవక్త (స) మా వైపు చూచి చిరునవ్వు నవ్వాడు. చివరికి ఆయన ముందు పళ్ళు కనిపించాయి. ఆ తరువాత ఆ యూదుడు స్వర్గవాసుల కూర ఏముంటుందో నేను చెప్తాను, అది 'బాలామున్ వన్నూన్' అని అన్నాడు. అనుచరులు, 'అదేమిటి,' అని అన్నారు. అతడు, 'ఎద్దు, చేపల మాంసపు ముక్కలు, కార్షం భాగాలు 70 వేల మంది తింటారు,' అని అన్నాడు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

(۱۰۳۴/۳) [۳] - ۵۵۳۴

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "يُحْشَرُ النَّاسُ عَلَى ثَلَاثِ طَرِيقٍ: رَاغِبِينَ رَاهِبِينَ وَإِثْنَانِ عَلَى بَعِيرٍ وَثَلَاثَةً عَلَى بَعِيرٍ وَأَرْبَعَةً عَلَى بَعِيرٍ وَعَشْرَةً عَلَى بَعِيرٍ وَتَحْشَرُ بَقِيَّتَهُمُ النَّارَ. تَقِيلُ مَعَهُمْ حَيْثُ قَالُوا وَتَبْتَئُ مَعَهُمْ حَيْثُ بَاتُوا وَتَصْبِحُ مَعَهُمْ حَيْثُ أَصْبَحُوا وَتُمْسِي مَعَهُمْ حَيْثُ يُمْسُونَ". متفق عليه.

5534. (3) [3/1533-ఏకీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రళయ మైదానంలో ప్రజలను మూడు భాగాలుగా విభజించటం జరుగుతుంది. ఒక భాగం తమ సత్కార్యాల వల్ల సంతృప్తిగా ఉంటారు. రెండవ భాగం భయభీతులు గలవారు. వీరిలో ప్రతి ఒక్కరూ తమ స్థానాలను బట్టి ఒంటిలపై ప్రయాణమవుతారు. ఈ రెండు భాగాలకు చెంది ప్రయాణించేవారు ఒంటిలపై ఇద్దరు, ముగ్గురు, నలుగురు, పదిమంది ప్రయాణం అవుతారు. మిగిలిన వారందరినీ అగ్ని ఒకచోట చేర్చుతుంది. అది వారి వెంటే ఉంటుంది. మధ్యాహ్నం, రాత్రి, పగలు ఎల్లప్పుడూ వారివెంటే ఉంటుంది. (బుఃఖారీ, ముస్లిమ్)

(۱۰۳۴/۳) [۴] - ۵۵۳۵

وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "إِنَّكُمْ مَحْشُورُونَ حَقًّا عَرَاءَ غُرَا" ثُمَّ قَرَأَ: (كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نَعِيدُهُ وَعَدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ: ۲۱: ۱۰۴) وَأَوَّلَ مَنْ يُكْسَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِبْرَاهِيمُ وَإِنَّ نَاسًا مِّنْ أَصْحَابِي يُوْخَذُ بِهِمْ ذَاتَ السَّمَاءِ فَاقْفَوْهُمُ: أَصْحَابِي أَصْحَابِي فَيَقُولُ: إِنَّهُمْ لَن يَزَالُوا مُرْتَكِبِينَ عَلَى أَعْقَابِهِمْ مَّنْ فَارَقَتْهُمْ. فَاقْفَوْهُمُ كَمَا قَالَ الْعَبْدُ الصَّالِحُ: (وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ) إِلَى قَوْلِهِ (الْعَزِيزُ الْكَافِرُ) ۵: ۱۱۷ -

(۱۱۸

5535. (4) [3/1534-ఏకీభవితం]

ఇబ్నీ 'అబ్బాస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "తీర్చుదినం నాడు మీరు, నగ్నంగా, సున్నతీ చేయబడని స్థితిలో మైదానంలో చేరటం జరుగుతుంది, ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) "కమా బదల'నా అవ్వల 'ఖల్ ఖిన్ ను'యూ దుహూ వ'అదన్ 'అలైనా ఇన్నా కున్నా ఫా'ఇలీన్," (అల్-అంబియా', 21:104), అని పఠించిన తర్వాత తీర్చుదినం నాడు అందరి కంటే ముందు ఇబ్రాహీమ్ (అ)కు దుస్తులు ధరించటం జరుగుతుంది. ఇంకా నా అనుచరుల్లోని చాలామందిని ఎడమ ప్రక్క

అంటే నరకం వైపు తీసుకొని వెళ్ళటం జరుగుతుంది. అది చూచి నేను, 'వీరు నా అనుచరులు,' అని అంటాను. అప్పుడు అల్లాహ్(త) నీవు వారినుండి విడిపోయిన తరువాత ఎప్పుడూ ధర్మానికి దూరంగా ఉండేవారు. అప్పుడు నేను 'ఈసా (అ) పలికిన వాక్యాన్నే పలుకుతాను, "వ కునేతు 'అల్లహిమ్...నుండి... అల్-అజ్-జిల్-హాకిమ్." వరకు.' (అల్-మాయదహ్:5:117-118). (బుఃఖారీ, ముస్లిమ్)

(۱۰۳۴/۳) [۵] - ۵۵۳۶

وَعَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "يُحْشَرُ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَقًّا عَرَاءَ غُرَا". قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ الرَّجَالُ وَالنِّسَاءُ جَمِيعًا يَنْظُرُ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ؟ فَقَالَ: "يَا عَائِشَةُ الْأَمْرُ أَشَدُّ مِنْ أَنْ يَنْظُرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ".

5536. (5) [3/1534-ఏకీభవితం]

'ఆయిషహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, ప్రళయ దినం నాడు తీర్పు మైదానంలో ప్రజలు నగ్నంగా, చెప్పులు లేకుండా, సున్నతీ చేయబడని స్థితిలో చేర్చటం జరుగుతుంది. అది విని నేను, 'ఓ ప్రవక్తా! స్త్రీలు పురుషులు అందరూ ఒకరిని ఇంకోకరు చూస్తారా?' అని విన్నవించు కున్నాను. దానికి ప్రవక్త (స), 'ఓ 'ఆయిషహ్! ఆ రోజు వ్యవహారం చాలా భయంకరంగా ఉంటుంది. ఒకరిని ఒకరు చూసుకోవటాన్ని అటుఉంచు,' అని అన్నాడు.' (బుఃఖారీ, ముస్లిమ్)

1) వివరణ-5535: 'ఈసా(అ) పలికిన వాక్యాన్నే నేనూ పలుకు తాను. అంటే వివిధంగా 'ఈసా (అ) తీర్చుదినం నాడు తన జాతి మార్గదర్శితనం గురించి, తిరస్కారం గురించి తనకేమీ సంబంధంలేదని విన్నవించుకుంటారే, అదేవిధంగా నేను కూడా, 'ఓ అల్లాహ్(త)! వీళ్ళు నేను నృపుడు మాత్రం ధర్మంపై స్థిరంగా ఉన్నాను. అప్పుడు నేను బాధ్యుడ్డి. కాని నా మరణానంతరం వారు పైతాన్ కుట్టలకు గురయి, అప మార్గాన్ని అనుసరించారు. వారి వ్యవహారం నీపై ఉంది. నీవు శిక్షించదలీస్తే, వారు నీ దాసులు, ఒకవేళ క్షమించదలీస్తే నీవు చాలా బలవంతుడవు, వివేకవంతుడవును,' అని అంటారు.

2) వివరణ-5536: ప్రళయం నాడు ప్రజలందరూ నగ్నంగా వస్తారు. ప్రతి ఒక్కరూ తన్ను గురించి ఆలోచిస్తూ ఉంటారు. అక్కడ ఇతరుల్ని చూసి తిరికే ఉండదు.

(۱۵۳۴/۳) [۶] - ۵۵۳۷

وَعَنْ أَنَسٍ أَنَّ رَجُلًا قَالَ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ كَيْفَ يُحْشَرُ الْكَافِرُ عَلَى وَجْهِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟ قَالَ: "أَلَيْسَ الَّذِي أَمْسَأَهُ عَلَى الرَّجُلَيْنِ فِي الدُّنْيَا قَادِرًا عَلَى أَنْ يُمْشِيَهُ عَلَى وَجْهِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟"

5537. (6) [3/1534-ఏకీభవితం]

అనస్ (ర) కథనం: ఒక వ్యక్తి, 'ఓ ప్రవక్తా! తీర్పుదినం నాడు అవిశ్వాసులు తలక్రిందులుగా నడిచి తీర్పు మైదానం లోకి ఎలా వస్తారు,' అని ప్రశ్నించాడు. దానికి ప్రవక్త (స) ప్రపంచంలో అతన్ని కాళ్ళపై నడిపించిన ఆ దైవమే అతన్ని తీర్పుదినం నాడు తలక్రిందులుగా నడిపిస్తాడు అన్నారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

(۱۵۳۵/۳) (صحیح) [۷] - ۵۵۳۸

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "يُلْقَى إِبْرَاهِيمُ أَبَاهُ أَرَرَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَعَلَى وَجْهِهِ أَرَرَ قَتَرَةٌ وَعَبْرَةٌ يَقُولُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ: أَلَمْ أَقُلْ لَكَ: لَا تَعْصِنِي؟ فَيَقُولُ لَهُ أَبُوهُ: فَالْيَوْمَ لَا أَعْصِيكَ. فَيَقُولُ إِبْرَاهِيمُ: يَا رَبِّ إِنَّكَ وَعَدْتَنِي أَلَّا تُخْرِجَنِي يَوْمَ يَبْعَثُونَ فَأَيُّ خَزْيٍ آخَرٍ مِنْ أَبِي الْأَبْعَدِ. فَيَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: إِنِّي حَرَمْتُ الْجَنَّةَ عَلَى الْكَافِرِينَ. ثُمَّ يَقَالُ لإِبْرَاهِيمَ: مَا تَحْتَ رَجُلِكَ؟ فَيَنْظُرُ فَإِذَا هُوَ بِبَنِيٍّ مُتَلَطِّحٍ فَيُؤْخَذُ بِقَوَائِمِهِ فَيُلْقَى فِي النَّارِ". رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

5538. (7) [3/1535-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "తీర్పుదినం నాడు ఇబ్రాహీమ్ (అ) తన తండ్రి ఆజర్ ను ఎటువంటి స్థితిలో కలుస్తారంటే ఆజర్ ముఖం నల్లగా, ధూళితో నిండి ఉంటుంది. ఇబ్రాహీమ్ (అ) అతనితో 'నాకు అవిధేయత చూపరాదని నేను మీకు చెప్పలేదా?' అని అడుగుతారు. దానికి ఆజర్, 'ఈ రోజు నేను నీకు అవిధేయత చూపను,' అని అంటాడు. అప్పుడు ఇబ్రాహీమ్ (అ), 'అల్లాహ్ (త)ను తీర్పుదినం నాడు నువ్వు నన్ను అవమానానికి గురిచేయవని వాగ్దానం చేసావు. ప్రజలను మరల సజీవపరిస్థి, అప్పుడు నా తండ్రి దైవకారుణ్యానికి దూరం కావటం కంటే అవమానం ఏముంది,' అని వేడు కుంటారు. అప్పుడు అల్లాహ్ (త), 'ఓ ఇబ్రాహీమ్! నేను స్వర్గాన్ని అవిశ్వాసులపై నిషేధించాను. అది సరే, నీ కాళ్ళ క్రింద ఉన్నదాన్ని చూడు,' అని అంటాడు. ఇబ్రాహీమ్ చూస్తారు, అతని తండ్రి పురుగు రూపంలో మలంలో

కొట్టుమిట్టాడుతూ ఉంటాడు. చివరికి అతన్ని పట్టుకొని నరకంలో వేయటం జరుగుతుంది." (బు'ఖారీ)

(۱۵۳۵/۳) [۸] - ۵۵۳۹

وَعَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "يَعْرِقُ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يَذْهَبَ عَرَقُهُمْ فِي الْأَرْضِ سَبْعِينَ ذِرَاعًا وَيُلْجِمُهُمْ حَتَّى يَبْلُغَ آذَانُهُمْ". مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

5539. (8) [3/1535-ఏకీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: తీర్పుదినం నాడు ప్రజలకు చెమట వస్తుంది. ఆ చెమట ఎలా ప్రవహిస్తుందంటే అది 70 గజాలలోతు వెళుతుంది. వారికోసం కళ్ళింకా మారిపోతుంది. చివరికి వారి చెవుల వరకు, వారిని ముంచి వేస్తుంది.³ (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

(۱۵۳۵/۳) (صحیح) [۹] - ۵۵۴۰

وَعَنِ الْمِقْدَادِ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "تُلْنَى الشَّمْسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْخَلْقِ حَتَّى تَكُونَ مِنْهُمْ كَمِقْدَارِ مِلِّ يَفْكُورُ النَّاسِ عَلَى قَدَرِ أَعْمَالِهِمْ فِي الْعَرَقِ فَمِنْهُمْ مَنْ يَكُونُ إِلَى كَعْبَتِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَكُونُ إِلَى رُكْبَتَيْهِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَكُونُ إِلَى حَقْوَيْهِ وَمِنْهُمْ مَنْ يُلْجِمُهُمُ الْعَرَقُ الْجَامَا". وَأَشَارَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِيَدِهِ إِلَى فِيهِ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

5540. (9) [3/1535-దృఢం]

మిఖ్దాద్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను. తీర్పుదినం నాడు ప్రళయ మైదా నంలో సూర్యుణ్ణి సృష్టికారులకు సమీపంగా చేయటం జరుగుతుంది. చివరికి వారికి ఒక మైలు దూరం ఉంటుంది. మానవులందరూ తమ కర్మల ప్రకారం చెమటలో మునిగి ఉంటారు. కొందరు చెమటలో చీలమండల వరకు మునిగి ఉంటారు. మరికొందరు ముడుకుల వరకు మునిగి ఉంటారు. మరికొందరు నడుము వరకు మునిగి ఉంటారు. కొందరికి వారి చెమట కళ్ళింకా ఉంటుంది. ఇలా చెబుతూ ప్రవక్త (స) తన చేత్తో ముఖం వైపు వైగచేసారు.⁴ (ముస్లిమ్)

3) వివరణ-5539: చెమట అంత అధికంగా ఎందుకు వస్తుందంటే, ఆ పరిస్థితే అంత వ్యధాభరితంగా ఉంటుంది. చెమట ఎంత అధికంగా వస్తుందంటే, వారి ముఖాల వరకు వచ్చి వారిని ముంచివేస్తుంది. కళ్ళింకా వారి నోటిపై ఆవరి స్తుంది. వారు మాట్లాడలేరు కూడా.

4) వివరణ-5540: అంటే ఆ రోజు వచ్చే చెమట వారి కర్మల ప్రకారం ఉంటుంది. చాలా మంచి కర్మలు

(۵۵۴۱ - [۱۰] (متفق عليه) (۱۵۳۵/۳)

وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: يَا أَدَمُ فَقُولْ: لِبَيْتِكَ وَسَعْدُكَ وَالْخَيْرُ كُلُّهُ فِي بَيْتِكَ. قَالَ: أَخْرَجَ بَعَثَ النَّارَ. قَالَ: وَمَا بَعَثَ النَّارَ؟ قَالَ: مِنْ كُلِّ أَلْفٍ تِسْعِمَائَةٍ وَتِسْعَةٍ وَتِسْعِينَ. فَعِنْدَهُ يَتَشَبَّهُ الصَّغِيرُ (وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمَلٍ حَمْلَهَا; وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَى وَمَا هُمْ بِسُكَارَى وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ: ۲: ۲۲) قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَأَيْنَا ذَلِكَ الْوَاحِدُ؟ قَالَ: "أَتُبَيِّرُوا فَإِنَّ مِنْكُمْ رَجُلًا وَمِنْ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ أَلْفٌ". ثُمَّ قَالَ: "وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ أَرْجُو أَنْ تَكُونُوا رُبْعَ أَهْلِ الْجَنَّةِ". فَكَبَّرْنَا. فَقَالَ: "أَرْجُو أَنْ تَكُونُوا ثُلُثَ أَهْلِ الْجَنَّةِ". فَكَبَّرْنَا فَقَالَ: "أَرْجُو أَنْ تَكُونُوا نِصْفَ أَهْلِ الْجَنَّةِ". فَكَبَّرْنَا. قَالَ: "مَا أَنْتُمْ فِي النَّاسِ إِلَّا كَالشَّعْرَةِ السَّوْدَاءِ فِي جِلْدٍ ثَوْرٍ أَبْيَضٍ أَوْ كَشَعْرَةِ بَيْضَاءٍ فِي جِلْدٍ ثَوْرٍ أَسْوَدٍ". مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

5541. (10) [3/1535-ఏకీభవితం]

అబూ స'య్యాద్ 'ఖుద్రీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "తీర్చుదినం నాడు అల్లాహ్ (త), 'ఓ ఆదమ్' అని అంటాడు. అప్పుడు ఆదమ్ (అ), 'ప్రభూ! నీసన్నిధిలో సిద్ధంగా ఉన్నాను, ఇంకా మేలంతా నీ చేతుల్లోనే ఉంది,' అని అంటారు. అప్పుడు అల్లాహ్ (త), 'అగ్నికి గురయ్యే సైన్యాన్ని వేరుచేయి, అంటే నరకవాసులను వేరుచేయి,' అని అంటాడు. అప్పుడు ఆదమ్ (అ), 'నరకాగ్ని సైన్యం ఎంత మంది?' అని అడుగు తారు. అప్పుడు అల్లాహ్ 'ప్రతి వెయ్యిలో 999' అని అంటాడు. ఈ ఆదేశం విని పిల్లలు ముసలివారై పోతారు.

"గర్భవతి అయిన ప్రతి స్త్రీ, తన గర్భాన్ని కోల్పోవటాన్ని నీవు చూస్తావు. మరియు మానవులందరినీ మత్తులో ఉన్నట్లు నీవు చూస్తావు, కానీ(వాస్తవానికి) వారు త్రాగి(మత్తులో)ఉండరు. కాని అల్లాహ్ శిక్షయే అంత తీవ్రంగా ఉంటుంది." (అల్-హజ్జ్, 22:2), అని అన్నారు.

అనుచరులు, 'ఓ ప్రవక్తా! స్వర్గంలోనికి వెళ్ళే ఆ 1000 లో ఒక్కరు మాలో ఎవరు,' అని అడిగారు. దానికి ప్రవక్త (స) ఒక వ్యక్తి మీలో నుండి ఉంటాడు.

ఉన్నవారికి అతి తక్కువగా చెమట పడుతుంది. వారికి చెమట కేవలం వారి చీలమండల వరకే ఉంటుంది. పుణ్యాలు తగ్గి పాపాలు పెరుగు తున్న కొలది చెమట కూడా పెరుగుతూ ఉంటుంది.

ఇంకా 999 యాజూజ్ మాజూజ్ లలో నుండి ఉంటారు. ఇంకా ఎవరిచేతిలో నా ప్రాణం ఉందో ఆయన సాక్షి! స్వర్గంలో మీరు నాల్గవవంతు ఉంటారని నేను ఆశిస్తున్నాను,' అని అన్నారు. అది విని మేము, 'అల్లాహ్ అక్బర్' అని అన్నాము. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) మళ్ళీ, 'స్వర్గవాసుల్లో మీరు సగం మంది ఉండాలని నేను ఆశిస్తున్నాను,' అని అన్నారు. మళ్ళీ మేము, 'అల్లాహ్ అక్బర్' అని అన్నాము. ఆ తరువాత మళ్ళీ, 'వారిలో మీ సంఖ్య తెల్లని ఆవుపై ఒక నల్లని వెంట్రుక, లేదా ఒక నల్లని ఆవుపై ఒక తెల్లని వెంట్రుకలా ఉంటుంది,' అని అన్నారు.⁵ (బు:ఖారీ, ముస్లిమ్)

(۵۵۴۲ - [۱۱] (متفق عليه) (۱۵۳۶/۳)

وَعَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "يَكْتَسِفُ رُبُّنَا عَنْ سَاقِهِ فَيَسْجُدُ لَهُ كُلُّ مُؤْمِنٍ وَمُؤْمِنَةٍ وَيَقِيُّ مَنْ كَانَ يَسْجُدُ فِي الدُّنْيَا رِبَاءً وَسَمِعَهُ فَيَذْهَبُ لِيَسْجُدَ فَيَعْبُدُ ظَهْرَهُ طَبَقًا وَاحِدًا". مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

5542. (11) [3/1536-ఏకీభవితం]

అబూ స'య్యాద్ 'ఖుద్రీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "తీర్చుదినం నాడు మన ప్రభువు తన చీలమండ విప్పుతాడు. వెంటనే విశ్వాస స్త్రీ పురుషులందరూ సజ్జాలో పడిపోతారు. కాని ప్రపంచంలో ప్రదర్శనా బుద్ధితో సజ్జా చేసినవారు మాత్రం అప్పుడు సజ్జా చేయలేరు. అతడు ప్రయత్నిస్తాడు కాని అతని నడుం వంగదు."⁶ (బు:ఖారీ, ముస్లిమ్)

(۵۵۴۳ - [۱۲] (متفق عليه) (۱۵۳۶/۳)

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَيَأْتِي الرَّجُلَ الْعَظِيمُ السَّمِينُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يَزِنُ عِنْدَ اللَّهِ جَنَاحَ

5) వివరణ-5541: ముహమ్మద్ (స) యొక్క అనుచర సమాజం ప్రత్యేకత ఏమిటంటే, స్వర్గవాసుల్లో అందరికంటే అధిక సంఖ్య ఈ అనుచర సమాజానిదే ఉంటుంది. సగం స్వర్గంలో వీరే ఉంటారు. మిగిలిన సగంలో ఇతర అనుచర సమాజాలు ఉంటాయి.

6) వివరణ-5542: అంటే ఏదైనా వ్యవహారం పట్ల కఠినంగా వ్యవహరించడం, అల్లాహ్ (త) తన దాసుల పట్ల కఠినంగా వ్యవహరించినపుడు వారందరూ భయంతో సజ్జాలో పడి పోతారు. దీని అసలు అర్థం అల్లాహ్ (త)కే తెలుసు. అనవ సరమైన వ్యర్థ అభిప్రాయాలకు, ఆలోచనలకు తావీయాదు.

بَعُوضَةٍ". وَقَالَ: "افْرَوْا (فَلَا تَقِيْمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَرَأَا؛ نَزَعَ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

5543. (12) [3/1536-ఏకీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "తీర్చుదినం నాడు ప్రళయ మైదానంలో బలిష్ఠ మైన ఒక వ్యక్తి వస్తాడు. అల్లాహ్ (త) వద్ద అతని విలువ దోమ రక్కుంత కూడా ఉండదు. ఆ తరువాత దీని ధృవీ కరణలో "తీర్చుదినం నాడు మేము వారికి, ఎటువంటి విలువ ప్రసాదించము" (అల్-కహఫ్, 18:105) అనే వాక్యాన్ని పఠించారు.⁷ (బుఃఖారీ, ముస్లిమ్)

الرَّعْدُ وَبِهَاغَمِ الْفَصْلِ الثَّانِي

(۱۵۴۴ - [۱۳] (لم تتم دراسته) (۱۰۳۷/۳)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هَذِهِ الْآيَةَ: (يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا؛ ۹۹: ۴) قَالَ: أَتَنْدَرُونَ مَا أَخْبَارُهَا؟ قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ. قَالَ: "فَلَنْ أَخْبَارَهَا: أَنْ تَشْهَدَ عَلَى كُلِّ عَبْدٍ وَأَمَةٍ بِمَا عَمِلَ عَلَى ظَهْرِهَا أَنْ تَقُولَ: عَمِلَ عَلَيَّ كَذَا وَكَذَا يَوْمَ كَذَا وَكَذَا". قَالَ: "فَهَذِهِ أَخْبَارُهَا". رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ

5544. (13) [3/1537-అపరిశోధితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) "ఆ రోజు అది(భూమి) తన సమాచారాలను వివరిస్తుంది," (అ'జ్ 'జుల్ 'జుల్ హా, 99:4) అనే ఆయతును పఠించి, 'భూమి వార్తలేమిటో మీకు తెలుసా?' అని అడిగారు. దానికి అనుచరులు, 'అల్లాహ్ (త) మరియు ఆయన ప్రవక్తకే బాగా తెలుసు,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'ఆ వార్తలేమిటంటే, భూమి స్త్రీ పురుషులలో ప్రతి ఒక్కరి కర్మలగురించి సాక్ష్యం ఇస్తుంది. 'ఈ వ్యక్తి ఫలానా పనిచేసాడు, ఈ స్త్రీ ఫలానా పని చేసింది. ఇవే భూమి వార్త లవుతాయి. (అ'హ్మద్, తిర్మిజి/ ప్రామాణికం, దృఢం, ఏకోల్లేఖనం)

(۱۵۴۴ - [۱۴] (لم تتم دراسته) (۱۰۳۷/۳)

وَعَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "مَا مِنْ أَحَدٍ يَمُوتُ إِلَّا نَدِمَ". قَالُوا: وَمَا نَدَامَتْهُ بِأَنَّ رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: "إِنْ كَانَ

مُحْسِنًا نَدِمَ أَنْ لَا يَكُونَ إِزَادَ وَإِنْ كَانَ مُسِيئًا نَدِمَ أَنْ لَا يَكُونَ نَزَعَ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

5545. (14) [3/1537-అపరిశోధితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: 'ప్రవక్త (స) మరణించిన వారిలో, విచారించనివారు ఎవరూ ఉండరు,' అని ప్రవచించారు. దానికి అనుచరులు, 'ఓ ప్రవక్తా! విచారించటానికి కారణమేమిటి?' అని విన్నవించు కున్నారు. దానికి ప్రవక్త (స), " 'ఒకవేళ పుణ్యాత్ము డయితే, ఇంకా అధికంగా సత్కార్యాలు చేసిఉంటే బాగుణ్ణు,' అని విచారిస్తాడు. 'ఒకవేళ పాపాత్ము డయితే, పాపాలకు పాల్పడకుండా ఉంటే బాగుణ్ణు' అని విచారిస్తారు" అని ప్రవచించారు. (తిర్మిజి)

(۱۵۴۴ - [۱۵] (لم تتم دراسته) (۱۰۳۷/۳)

وَعَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "يُحْسَرُ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثَلَاثَةَ أَصْنَافٍ: صِنْفًا مَثَنًا وَصِنْفًا رُكْبَانًا وَصِنْفًا عَلَى وَجُوهِهِمْ". قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَكَيْفَ يُمْشُونَ عَلَى وَجُوهِهِمْ؟ قَالَ: "إِنَّ الَّذِي أَمْسَاهُمْ عَلَى أَعْدَائِهِمْ قَائِدٌ عَلَى أَنْ يُمْشِيَهُمْ عَلَى وَجُوهِهِمْ أَمَا إِنَّهُمْ يَنْفَقُونَ بِوُجُوهِهِمْ كُلَّ حَبِّ وَشَوْكٍ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

5546. (15) [3/1537-అపరిశోధితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) "తీర్చుదినం నాడు ప్రజలు మూడు భాగాలుగా విభజింపబడతారు. ఒక భాగం వారు నడచివస్తారు, మరోభాగం వాహనాలపై వస్తారు. మూడో భాగం తలక్రిందులుగా నడచివస్తారు" అని ప్రవచించారు. దానికి అనుచరులు, 'తలక్రిందులుగా ప్రజలు ఎలా నడుస్తారు,' అని విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'వారిని కాళ్ళపై నడిపించినవాడే తలక్రిందులుగా నడిపిస్తాడు. మీరు గుర్తుంచుకోండి, వాళ్ళు తలక్రిందులుగా నడుస్తూ ఎత్తు, పల్లాలు, ముళ్ళ నుండి తమ్ముతాము రక్షించుకుంటారు,' అని సమాధానం ఇచ్చారు.⁸ (తిర్మిజి)

8) వివరణ-5546: మొదటి వర్గం విశ్వాసులై ఉంటారు. వీరివద్ద పుణ్యాలు, పాపాలు రెండూ ఉంటాయి. రెండవవర్గం పరిపూర్ణ విశ్వాసులై ఉంటారు. వీరివద్ద సత్కార్యాలు అధికంగా ఉంటాయి. మూడవ వర్గం అవిశ్వాసులు, బహుదైవారాధ కులు ఉంటారు. ఈ

7) వివరణ-5543: అంటే ప్రపంచంలో ఎంతటి వారైనా విశ్వాసం లేకుండా ఎన్ని సత్కార్యాలు చేసినా వాటికి ఎటువంటి విలువ ఉండదు.

(۱۵۳۷/۳) (حسن) - ۵۵۴۷

وَعَنْ ابْنِ عُمرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَنْتَظِرَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كَأَنَّهُ رَأَى عَيْنٍ فَلْيَقْرَأْ: (إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ؛ ۸۱) وَ (إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ؛ ۸۲) وَ (إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ؛ ۸۴) رَوَاهُ أَحْمَدُ وَ التِّرْمِذِيُّ .

5547. (16) [3/1537-ప్రామాణికం]

ఇబ్నె 'ఉమర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ప్రపంచం చంలోనే ప్రళయాన్ని తన కళ్ళతో చూడాలనుకున్నవారు "ఇబ్రహీమ్ ను కువ్వరత్ (81), ఇబ్రహీమ్ ను షట్టత్ (82), ఇబ్రహీమ్ ను షట్టత్ (84) సూరాలు పఠించాలి." (అ'హ్మద్, తిర్మిజి')

المُفَصَّلُ الثَّالِثُ

(۱۵۳۸/۳) (لم تتم دراسته) - ۵۵۴۸

عَنْ أَبِي ذَرٍّ قَالَ: إِنَّ الصَّادِقَ الْمَصْدُوقَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَدَّثَنِي: "إِنَّ النَّاسَ يُحْسِرُونَ ثَلَاثَةَ أَفْوَاجٍ: فَوَجًا رَاكِبِينَ طَائِعِينَ كَالسَّيْرِ وَفَوَجًا تَسْحُبُهُمُ الْمَلَائِكَةُ عَلَى وُجُوهِهِمْ وَتَحْسِرُهُمُ النَّارُ وَفَوَجًا يَمْشُونَ وَيَسْعَوْنَ وَيُلْقِي اللَّهُ الْأَفَاقَ عَلَى الظَّهْرِ فَلَا يَبْقَى حَتَّى إِنَّ الرَّجُلَ لَتَكُونَ لَهُ الْحَدِيقَةُ يُعْطِيهَا بَذَاتِ الْقَتَبِ لَا يَقْدِرُ عَلَيْهَا". رَوَاهُ النَّسَائِيُّ .

5548. (17) [3/1538-అపరిశోధితం]

అబూ జర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) నాతో ఇలా అన్నారు, "మానవులను మూడు వర్గాలుగా చేయటం జరుగుతుంది. ఒక వర్గం వాహనాలపై ఉంటారు. ఆహారం దుస్తులతో కూడి ఉంటారు. మరో వర్గాన్ని దైవదూతలు తలక్రిందులుగా నరకం వైపునకు తోలుకుపోతారు. మరో వర్గం నడుస్తూ ఉంటారు. వాహనాలు గలవారిపై అల్లాహ్ (త) శిక్షను అవతరింప జేస్తాడు. దానివల్ల వారి వాహనాలు మిగలవు. తోటలున్నవారు వాటిని ఇచ్చి, వాహనాలు పొందాలని ప్రయత్నిస్తారు. కాని అది వారికి సాధ్యం కాదు." (నసాయి')

మూడవ వర్గం వారు తీర్చదినం నాడు తలక్రిందులుగా నడచివస్తారు. వారి ముఖాలు కూడా వారి కాళ్ళూ, చేతుల్లా పనిచేస్తాయి. ఇంకా హానిచేకూర్చే వస్తువుల నుండి తప్పిస్తాయి.

9) వివరణ-5547: ఈ సూరాహ్ లో ప్రళయం గురించి చర్చించటం జరిగింది. ఈ సూరాహ్ లను శ్రద్ధగా చదివితే, ప్రళయదినాన సంభవించే విషయాలు స్పష్టంగా తెలుస్తాయి. కళ్ళముందు జరిగినట్లు అనిపిస్తాయి.

۳- بَابُ الْحِسَابِ وَالْفَصَاصِ وَالْمِيزَانِ

3. విచారణ, ప్రతిఫలం, కర్మల త్రాసు

المُفَصَّلُ الْأَوَّلُ

(۱۵۳۹/۳) (متفق عليه) - ۵۵۴۹

عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "لَيْسَ أَحَدٌ يُحَاسَبُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا هَٰذَا". قُلْتُ: أَوْ لَيْسَ يَقُولُ اللَّهُ: (فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا؛ ۸۴: ۸) فَقَالَ: "إِنَّمَا ذَلِكَ الْغَرَضُ وَلَكِنْ مَنْ نُوقِشَ فِي الْحِسَابِ يَهْلِكُ". مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

5549. (1) [3/1539-ఏకీభవితం]

'అయి'షహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) 'తీర్పు దినం నాడు విచారించబడినవాడు నాశనం అయినట్టి,' అని అన్నారు. అప్పుడు నేను, "మరి అల్లాహ్, అతని లెక్క అతి తేలికగా తీసుకోబడగలదు,' అని అడగించాడు కదా?" (అల్ ఇన్సిఖాఖ్, 84:8) అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త (స), 'విచారణ జరుగుతుంది, కానీ, గుచ్చి గుచ్చి విచారిస్తే మాత్రం వివాదానికి గురి అయినట్టి,' అని అన్నారు.¹⁰ (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

(۱۵۳۹/۳) (متفق عليه) - ۵۵۵۰

وَعَنْ عَدِيٍّ بْنِ حَاتِمٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "مَا مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا سَبَّكُمُ رَبُّهُ لَيْسَ بَيْنَهُ وَبَيْنَهُ تَرْجَمَانٌ وَلَا حِجَابٌ يَحْجُبُهُ فَيَنْتَظِرُ أَمْسَ مِنْهُ فَلَا يَرَى إِلَّا مَا قَدَّمَ مِنْ عَمَلِهِ وَيَنْتَظِرُ أَشَأْمَ مِنْهُ فَلَا يَرَى إِلَّا مَا قَدَّمَ وَيَنْتَظِرُ بَيْنَ يَدَيْهِ فَلَا يَرَى إِلَّا النَّارَ تَلْقَاءُ وَجْهَهُ فَانْقَوَا النَّارَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ". مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

5550. (2) [3/1539-ఏకీభవితం]

'అది బిన్ 'హతిమ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "తీర్చదినం నాడు అల్లాహ్ (త) ప్రత్యక్షంగా మాట్లాడని వాడెవడూ ఉండడు. దాసుడు తన కుడివైపు చూస్తాడు, అతడికి తాను పంపిన కర్మలు కనబడతాయి. ఎడమవైపు చూస్తాడు, అతడికి తాను పంపిన కర్మలు కనబడతాయి. ముందు చూస్తాడు, అగ్ని కనబడుతుంది. అతనికి చాలా దగ్గరగా

10) వివరణ-5549: తేలికైన విచారణఅంటే, అతను చేసిన మంచి చెడులను చూపిస్తే, పాపాల ప్రస్తావన చేయక పోవటం. కాని విచారణలో పాపాల పట్ల గుచ్చి గుచ్చి ప్రశ్నిస్తే మాత్రం శిక్ష నుండి తప్పించుకోవటం కష్టం.